

Zanglijster (*Turdus philomelos*)

De zanglijster behoort tot het grote geslacht Turdinae, de familie der lijsterachtige.

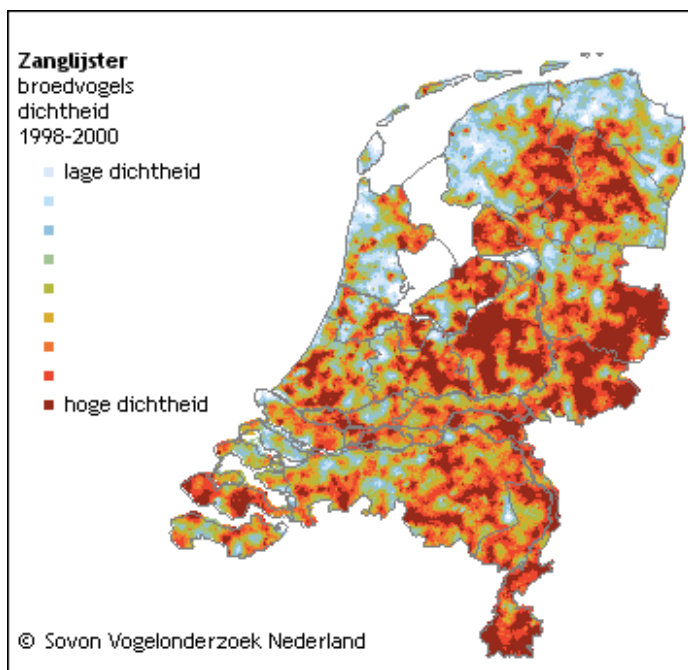
Van de 3 ondersoorten, die de Zanglijster kent, komt de nominaatvorm (*Turdus p. philomelos*) in praktisch geheel Europa en een groot deel van het aangrenzende Azië voor. De ondersoort *T. p. clarkey* komt voor in West-Europa en in Groot Brittanië, terwijl de ondersoort *T. p. hebridensis* op de Buiten-hebriden en Skye voorkomt.

De nominaatvorm en de drie ondersoorten zijn:

- *T. p. philomelos*: Europa en aangrenzend Azië. Is meer bruingrijs van kleur.
- *T. p. clarkey*: West-Europa en Groot Brittanië. Is meer roestbruin van kleur.
- *T. p. hebridensis*: Buiten-Hebriden en Skye. Is donkerder en meer aardekleurig.
- *T. p. nataliae*: Centraal Azië en Iran.

De zanglijster is net als de merel van oorsprong een bosbewoner. Tegenwoordig voelt de zanglijster zich overal thuis, mits er enige bomen en struiken voorkomen. Het aantal broedparen in Nederland wordt geschat op 160.000 paar, telgegevens S.O.V.O.N. Er is een lichte stijging van ongeveer 5 % per jaar te zien. Na een strenge winter met sneeuwdek neemt het aantal broedparen sterk af, na enkele jaren met zachtere winters zien we dat de stand weer herstelt. De meeste in Nederland broedende zanglijsters trekken vanaf september richting Frankrijk, Spanje en Zuid-Engeland. Daar worden zij vergezeld door grote groepen door Nederland trekkende zanglijsters uit Scandinavië. Een deel van de doortrekkers overwintert in Nederland, met name in het westen en uiterste zuiden van ons land. Vanaf eind februari vindt de trek in omgekeerde richting. Het leefgebied van de zanglijster bestaat uitgebieden met bomen en struiken, met een behoorlijke laag humus, waarin hij zijn voedsel zoekt.

Naast loofbos zijn begraafplaatsen, parken en tuinen een geliefd leefgebied.

Verspreiding zanglijster in Nederland

Het voedsel van de zanglijster bestaat voornamelijk uit insecten en larven van alle soorten en wormen, slakken, waarvan hij de schelpen kapot slaat op een platte steen (smidse), bessen en gevallen fruit .

Het nest wordt gewoonlijk in een heg of struik gebouwd. De nestkom wordt ingesmeerd met een mengsel van rot hout, speeksel en klei. Er wordt gebroed van eind maart tot begin augustus. In volière zelfs eerder. Meestal vijf hemelsblauwe eieren, die alleen worden uitgebreed door de pop. Gedurende deze tijd wordt de pop man gevoed. Zodra de jongen uitkomen worden deze door beide ouders gevoed. Na 14 dagen verlaten die jongen het nest ze zijn dan nog niet echt vlieg vaardig.

Ik tegenstelling tot veel andere insecteneters van de grootte van een zanglijster kunnen zij in een ruime volière met andere kleinere insectenetende of zaadetende vogels gehouden worden.

Het basisvoedsel van de zanglijster buiten de kweektijd kan bestaan uit universeelvoer, eivoer, kippenlegkorrel aangevuld met enkele meelwormen en regenwormen. Als er nestjongen en onvolwassen zijn worden er voornamelijk regenwormen, meelwormen, buffalowormen en pinkies gevoerd.

Erfelijkheid en veerstructuur

Hoewel de bevedering van de zanglijster nog niet is onderzocht mogen wij aannemen dat de zanglijster in het bezit is van eumelanine en phaeomelanine, waarbij het phaeomelanine duidelijk de overhand heeft. Niets wijst er op dat zich ook carotenoïde in de bevedering van de zanglijster zal bevinden.
Fysieke standaard

Formaat:

De ideale zanglijster moet een forse indruk geven en moet 23 cm lang zijn, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De zanglijster is een robuuste vogel, vol van type. Van opzij gezien moet de borstbuiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een goed getrainde zanglijster dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45° en iets gedrukt. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp te worden gedragen, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,0 mm.

Snavel:

Smalle, 3 cm lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten te worden gedragen. Rond de snavel de snorharen.

Tekeningonderdelen van de zanglijster zijn:

Oogring: Rond het oog bevindt zich een gesloten ring.

Wenkbrauwstreep: Vanaf de snavel loopt boven langs het oog een wenkbrauwstreep.

Teugelstreep: De teugelstreep loopt vanaf de snavelinplant tot het oog.

Wangen: Op de wang bevindt zich een fijne streeptekening, die vanaf het oog in een gebogen lijn loopt langs de onderkant van de wangen tot aan de keel.

Baardstrepen: Op de keel bevinden zich baardstrepen die beginnen bij de snavelinplant.

Onderlichaamtekening: Op het onderlichaam bevindt zich een druppeltekening die op de borst fijn is en grover uitloopt.

Flanken: Op de flanken wordt een druppeltekening aangetroffen.

Middelste en grote vleugeldekveren: De toppen van de vleugeldekveren wijken af in kleur hierdoor ontstaan er twee banden op de vleugels die, indien volledig aanwezig, een tweetal regelmatige gebogen halve manen over de vleugels vormen.

Vleugelpennen: De buitenvlag van de vleugelpennen toont een omzoming.

Wildkleur Een goede conditie en een strakke bevedering is een eerste vereiste. De borst moet vol zijn, smalle zanglijsters moeten bij model worden gestraft. De zanglijster dient ook rustig op stok te zitten. Onrustige vogels worden bestraft bij houding. De kop-, rugdek-, vleugel- en staartkleur dient zo diep en egaal mogelijk warmbruin te zijn. De borst- en flankkleur zo licht mogelijk. Verder dient er op gelet te worden dat de druppeltekening zo regelmatig mogelijk is verdeeld. De

oogringen en de vleugeltekening mogen niet onderbroken zijn. De wangtekening, een hoefijzervorm, moet scherp afgetekend zijn. In de keelvlak mag geen stipvorming zichtbaar zijn. De flanktekening is minder sprekend door de ondergrondkleur. Doordat de toppen van de middelste- en grote vleugeldekveren donkerbruin zijn ontstaat de vleugeltekening als twee halve maanvormige dwarsstrepen.

Bruin De bruine zanglijster dient egaal warmbruin te zijn op de rug- en vleugeldek met een crèmebeige waas. De tekening dient duidelijk aanwezig te zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.

Satinet Bij de satinet zanglijster dient de tekening nog zichtbaar aanwezig te zijn.

Albino De albino zanglijster dient een smetteloos witte vogel te zijn zonder enige zichtbare aanslag. Wangen en vleugelbochten dienen voldoende dik bevederd te zijn.

T.c. S.E.C.